

магілёўскі

Выбар

№ 8

Травень
2012 г.

Абласная Дэмакратычная Трыбуна

БЯСПАМЯЦТВА І КАМНІ НЕ ВЫТРЫМЛІВАЮЦЬ

Мікалай Царкоў, няпоўнагадовы палоннік блакаднага Ленінграда, які даўно з Расіі пераехаў у Чэрыкаў і які шмат год адпрацаваў тут настаўнікам, а цяпер супрацоўнічае з Крычаўскай недзяржаўнай газэтай “Вольны горад”, не-не, ды спяшаецца ў свабодны дзень з кветкамі ў вёску Камаровічы. А ў ёй ідзе ці то да ананімнага ваеннага пахавання, ці то да Памятнага знаку з пералікам імёнаў – усяго тут 134 прозвішчы — тых беларусаў-насельнікаў вакольных вёсак, якія не вярнуліся з той, Вялікай Айчыннай вайны...

Мемарыял быў абсталяваны тут, у чэрыкаўскай вёсцы Камаровічы, напрыканцы 60-х мінулага ст. Раней, да чарнобыльскай бяды, якая ахланула і гэтыя мясціны, тут быў цэнтр калгаса “Страна Советов” і цэнтр сель-

савета. Тут і вырашылі ўсталяваць Стэлу з вечным агнём пад ёй у знак павагі да землякоў, якія загінулі за Радзіму. Такім чынам на мемарыяле з’явілася і прозвішча камаровіцкага земляка, Героя Савецкага Саюза Піліпа Кавалёва, бо лічылася, што магчыма ён тут і пахаваны. Але, як сцвярджаюць мясцовыя краязнаўцы, насамрэч Піліп Кавалёў пахаваны ў г.п. Круглае нашай жа Магілёўскай вобласці, дзе ён загінуў у 1944 годзе... Але да мемарыяла шмат гадоў людзі прыходзілі, каб ушанаваць усіх 134 землякоў на чале, калі так можна сказаць, з Героем...

А дваццаць пяць год таму гэтыя чэрыкаўскія вёскі пасля Чарнобыльскай аварыі патрапілі ў зону адсялення. Ці не ад таго самага часу і пачалося рассяпання помніка і забыццё. Каменчык за каменчыкам... Людзі адсюль паступова з’язджалі, кідаючы дамы і гаспадарчыя прылады, а тое – і звычайныя пажыткі. Вёска апусцела і цяпер сама нагадвае ці тое брацкую магілу, ці тое своеасаблівы памятны знак таму часу. Пра ваенны ж знак Памяці не было нікому паклапаціцца, яго не забралі з сабой і нікуды не перанеслі. Вось толькі Мікалай Царкоў з сваімі сябрамі і калегамі па “Вольным горадзе” наведваецца сюды, каб памаўчаць-падумаць, але і для таго, каб нагадаць грамадству і ўладзе, што такія знакі памяці не павінны даводзіцца да стану самаразбурэння...

(Пачатак. Заканч. на стар.2)

У ШКЛОВЕ ЗНОЎ КАРУПЦЫЙНЫ СКАНДАЛ

Старшыні райвыканкама сп. Бойка А.А. нялёгка прыходзіцца працаваць з такімі “дзеткамі”-падначаленымі, якіх і выгнаць з працы немагчыма (бо не ён ставіў), і хцівасць іхнюю пакуль перамагчы не ўдаецца (хто ставіў, той ад гэтага штосьці меў). Справа нават не ў тым, што гэта “прэзыдэнтскі” раён і тут усе кадры правяраны часам і жорсткімі ўмовамі працы на вынік, які заўсёды задавальняе вышэйстаячае кіраўніцтва ў твары таксама шклаўчанина спадара Лаўранкова. Дарэчы, была б у яго хоць якая сумленнасць, то не патураў бы эканамічным разбойнікам са шклоўскай дарогі і мог бы дастойна выйсці на пенсію, альбо перадаваць вопыт разбурэння эканомікі раённага маштабу ў школе маладых брсмаўцаў.

Трэба сказаць, што сартыроўка кадраў – з’ява насамрэч вельмі адказная і не такая ўжо і бяспечная, калі здарыцца даць высвятка не таму кадру. Нават калі і сам яго прыцягнуў у раён пасля скандальнага “выпіхона” з чарговай пасады за

(Пачатак. Працяг на стар. 3)

БЯСПАМЯЦТВА І КАМНІ НЕ ВЫТРЫМЛІВАЮЦЬ

(Заканчэнне. Пачат. на стар. 1)

Гэта не знак разбураецца. А самая памяць людская разам з ім знікае і разбураецца. Можна і не варта здзіўляцца таму, што ўзгадваецца цяпер вайна і народны подзвіг часцей за ўсё падчас вайсковых парадаў і пераможных гадавінаў, на якіх ўсё менш прысутнічаюць самі ўдзельнікі і сведкі тых часоў і да якіх – жывых і мёртвых – усё менш увагі, павагі і ўдзячнасці. Яны цяпер усё часцей адрасуюцца ўладзе. А ўдзельнікі вайны і памяць аб ёй становяцца цынічнай спрыяльнай нагодай для фанфарных і занадта афар-

баваных у мілітарыскія таны святкаванняў, а разам – і для дэманстрацыі “падрастаючых пакаленняў” сваёй адданасці новым генералам і іхнаму галоўнакамандуючаму. На фанфары і парадны сродкаў стае. На клопат аб вэтэранах, на захаванне памятных месцаў і знакаў у належным стане – не...

Але ёсць яшчэ ў нас, на шчасце, людзі, якія ставяцца да памяці іначэй. На іх і надзея, што не дадуць канчаткова рассыпацца народнай памяці пра святое на каменчыкі.

Віктар Войт

ПЕРАДЗ’ЕЗДАЎСКІЯ СХОДЫ СЯБРОЎ “БЕЛАРУСКАЙ АСАЦЫЯЦЫІ ЖУРНАЛІСТАЎ” АДБЫЛІСЯ ў МАГІЛЁВЕ І ГОРКАХ

Магілёўскі і горацкі сходы такім чынам завершылі (крыху раней сход адбыўся ў Крычаве) рэгіянальную перадз’ездаўскую выбарчую кампанію дэлегатаў на VIII чарговы з’езд ГА «БАЗ».

У абласным цэнтры на падвядзенне вынікаў працы магілёўскіх сябраў БАЗ за апошнія 3 гады сабралася 17 чалавек, у Горках – пяцёра. На магілёўскім сходзе прысутнічалі намесніца старшыні БАЗ Аліна Суравец і сябра Праўлення арганізацыі Яніна Мельнікава.

Сябра Рады БАЗ Генадзь Суднік у сваёй прамове заўважыў, што большасць магілёўскіх БАЗаўцаў з’яўляюцца фрылансерамі і супрацоўнікамі з незалежнымі СМІ ў краіне і за мяжой. Яшчэ адна адметнасць магілёў-

скага рэгіёну – праект развіцця “малой прэсы”, які на працягу ўсіх трох гадоў развіваецца ў розных рэгіёнах Магілёўшчыны.

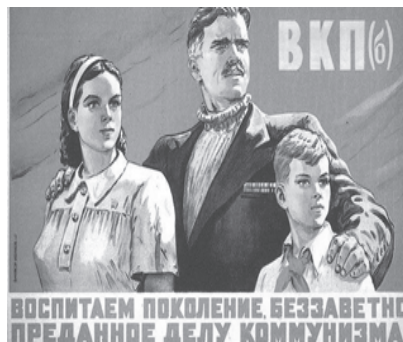
Аліна Суравец спынілася на арганізацыйным баку дзейнасці БАЗ і на перспектывах асацыяцыі, у тым ліку на пытаннях пашырэння ўплыву на творчую моладзь. Яніна Мельнікава падвяла пэўныя вынікі кампаніі “За якасную журналістыку”, а таксама распавяла пра БАЗаўскую ініцыятыву спрыяння працы фрылансераў у нашай краіне.

Колькасць удзельнікаў сходу ў Магілёве дазволіла ім абраць двух дэлегатаў на з’езд – імі сталі Генадзь Суднік і Барыс Вырвіч – рэдактар абласной незарэгістраванай газеты “Магілёўскі Выбар”.

Горацкія калегі сваім дэлегатам назвалі Галіну Будную, рэдактарку незарэгістраванай газеты “УзГорак”.

ТРАДЫЦЫЯ

У гэтым годзе суботнікаў у Магілёўскім раёне было ажно тры – на працягу красавіка мы дружна наводзілі прыгажосць навакольнага асяроддзя. Гэта добра – калі навокал прыгожа. І супольная праца на свежым паветры мае свае плюсы. Але ўсе гэтыя плюсы “*праздника осво-бождённого труда*” перакрэслівае думка аб тым, што табе за гэтую працу (не самую лёгкую ды чыстую) ніхто не заплаціць аніякага заробку, а, наадварот, у цябе грошы забяруць. Перад суботнікам, як вядома, на ўсю краіну агучваецца лічба пла-нуемага агульнага заробку – усё гэта дзеліцца на працаўнікоў, і кожны *павінен* аддаць у тую капілку сваю частку пянёнзаў. Напрыклад, з работнікаў культуры нашага раёна збіралі па 50.000 рублёў. Відаць, самыя багатыя гэтыя работнікі. І калі раней гэтая працэдура абстаўлялася словамі “*калі ласка*” і “*па магчы-масці*”, то зараз робіцца ўсё проста: “*Вы абавязаны!*” Узнікае пытанне: “Каму і што мы абавязаны?” Ці не зашмат у нас пабораў — і латарэйкі па спісу, і прымусовая падпіска на тое, што чытаць немагчыма, і суботнікі вось гэтыя?.. Можна, не трэба неблагую па сутнасці традыцыю суботнікаў ператвараць у чарговы абсурд?

Дарэчы, Пастанова Савета міністраў рэкамендуе правесці суботнік на дабравольнай аснове. Але слова “*ДАБРАВОЛЬНА*” выглядае тут неяк дзікавата, бо мы ведаем, як усё адбываецца на самой справе.

Антон Дубаломаў, “Справа”

У ШКЛОВЕ ЗНОЎ КАРУПЦЫЙНЫ СКАНДАЛ

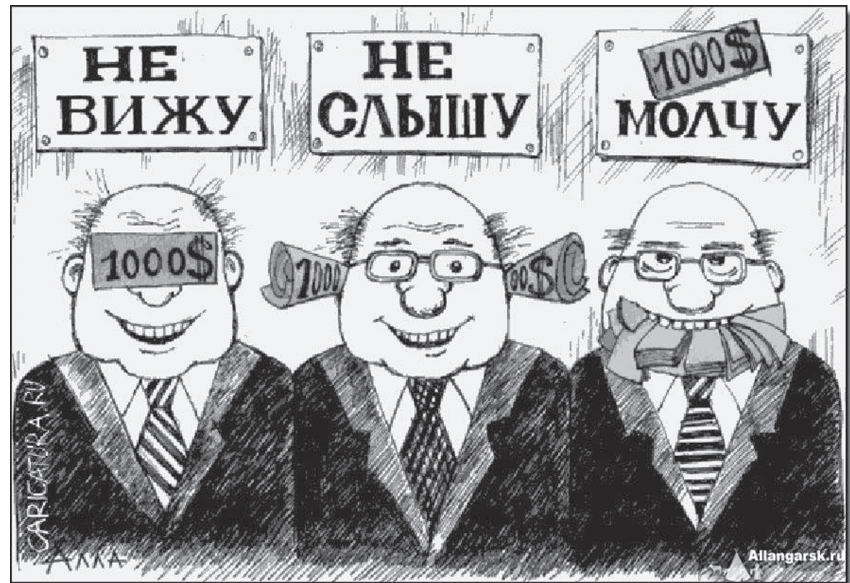
(Працяг. Пачат. на стар. 1)

крадлівую натуру, якая не можа цяпець ні хвіліны ў сваім турботным кругавароце “было тваё – павінная стаць маім”. Такая натура нават можа падаць у суд, каб яе аднавілі на працы, хаця па сталінскім меркам павінны былі расстраляць прама на парозе калгаснага офіса без крапатлівага суда, які, аказваецца, і сам не такі ўжо праведны ў Шклоўскім раёне пры вырашэнні асабістых пытанняў з гора-кіраўнікамі асаблівых прадпрыемстваў. Няўжо такая малая зарплата ў чыноўнікаў, што гатовы за кавалак мяса падстаўляць сваю кар’еру і лёс у цэлым за якіясці там сотню тысяч рублёў?

Нядаўна ў Шклове пацярпеў ад сваёй хцівай дзейнасці прадпрымальнік, які займаўся экспартам калійных ўгнаенняў (справа не ў прозвішчы, бо ён мог і не быць ініцыятарам здзелак). Хлорысты калій, такі неабходны шклоўскім палеткам, перапраўляўся за мяжу, не слаба папаўняючы кішэні шклоўскіх хітруноў ад прыбыткавага экспарту. Хітрасць у тым, што ўгнаенні купляліся па цане для сельгаспрадпрыемстваў, якая ў разы меней цаны экспартнай, а прадаваліся за валюту без асаблівага бухгалтарскага ўліку, бо частка ўгнаенняў была проста скрадзена асобнымі кіруючымі кадрамі.

Фасоўка экспартнага прадукта праводзілася на гарадзецкім аэрадроме, які, слава богу, яшчэ дзейнічае. Але ў нашым выпадку гэта месца дзеяння можа адыграць негатыўную ролю для цяперашніх кіраўнікоў і спецыялістаў “прэзідэнтскага” саўгаса і не толькі.

Тыя сумы грошай, якія былі канфіскаваны ў ходзе аператыўна-вышуковых дзеянняў (непасрэдна ў час захопу пры злачынцы, які дастаўляў “даход” ў Шклоў, знаходзілася 120 000 даляраў ЗША) і тая шырыня бізнэсу, якая суправаджала

дзейнасць прадпрымальніка, пацвярджаюць маштабы крадзяжу дзяржаўных сродкаў.

Нездарма ж раённы бюджэт у пэўнай ступені папаўняецца за лік грамадзян раёна і юрыдычных асоб у выглядзе розных спагнанняў, якія за 2011 год склалі 1 133 млн. рублёў. Прычым, даходы ад выкарыстання дзяржаўнай маёмасці ў раёне перавысілі паказчык штрафаў толькі на 60 адсоткаў. Ці мы такія нягеглыя ў вачах бессаромнай улады, ці ўлада такая бяздзейная, што нават на готовых актывах не можа зарабіць грошай і абысціся без фінансавага гвалту. З другога боку, калі прыныцыпяльна падыйсці да сваіх абавязкаў, то паўраёна перасадзіць можна. Але ж сярод чыноўнікаў няма ніводнага апазыцыянера, адны толькі чальцы прапрэзідэнтскай “Белай Русі” (ну і словазлучэнне!), рэдка, але пракідваюцца і чальцы БРСМ. Каго ж тады садзіць у турму, калі садзіць, атрымліваецца, што некага. Справа ў тым, што гісторыя з угнаеннямі пачалася не ў Шклове, а ў Мінскай вобласці, дзе тады шчыраваў былі шклоўкі старшыня выканкама. Па чутках (ведаем па матэрыялах незалежнага друку), не абышлося тут без кіраўнічай ролі міністэрства сельскай гаспа-

даркі і нашых землякоў, якія на час атабарыліся па вуліцы імя Кірава ў Мінску. Гэта ж колькі грошай прайшло міма дзяржаўнай кішэні? А калі палічыць страты ад экспарту малака, мяса, то становіцца жудасна ад маштабаў крадзяжу ў нашай краіне і адсутнасць перспектывы ў цэлым у беларускай эканоміцы.

Але ці так ужо добра працуюць шклоўскія гаспадаркі ў сельскагаспадарчай галіне, каб раскідвацца ўгнаеннямі хай і на такую пачэсную справу, як павышэнне дабрабыту асобных кіраўнікоў? Статыстычныя паказчыкі асобных гаспадарак нам недаступны, бо з нейкай пары з’яўляюцца дзяржаўным сакрэтам. Абсурд сам па сабе, але ў краіне, якая пабудавана на падмане, хітрасці, гвалце і крадзяжы, дзе воля народа ні ў якой форме не праяўляецца, а яго думка амаль нікога з уладароў не цікавіць, гэта заканамерны стан. Але ж беларускае заканадаўства абавязуе акцыянерныя таварыствы друкаваць вынікі сваёй працы ў сродках масавай інфармацыі, чым мы і скарыстаемся ў сваім мінідаследаванні.

Возьмем, напрыклад, ААТ “Александрыйскае”, якое атрымала па выніках 2011 года 22 мільярды чыстага прыбытку.

(Заканчэнне на стар. 4)

У ШКЛОВЕ ЗНОЎ КАРУПЦЫЙНЫ СКАНДАЛ

(Закачэнне. Пачат. на стар. 1, 3)

Гэта вельмі добры паказчык, на які трэба арыентавацца астатнім сельгаспрадпрыемствам раёна. Адначасова і пацвярджэнне правільнасці прэзідэнтскай інвестыцыйнай палітыкі ў галіне жывёлагадоўлі. Але ж на шклоўшчыне бытуе думка, што чым болей грошай дзяржава ўкладае ў будаўніцтва жывёлагадоўчых памяшканняў, тым даражэй малако і больш праблем з асартыментам малочнай прадукцыі. У нас чамусьці не спрацоўвае “эфект маштабу”, які праяўляецца пры нароўванні аб’ёмаў вытворчасці і продажу. У нас увогуле эканамічныя законы працуюць так, як і ўсе беларускія законы, калі гаворка заходзіць пра штосьці перспектывнае.

Дык вось, за 2011 год (перейдем на руский язык для лучшего понимания экономических терминов) добавочный фонд акционерного общества увеличился в 12 (!) раз и составил 730 млрд. рублей. А это означает, что безвозмездно от государства “Александрийское” за год получило 670 млрд. рублей, которые и показываются в бухгалтерском балансе в строке 430. Эти деньги пошли на увеличение внеоборотных активов (строка 110) в виде основных средств и вложения в незавершенное строительство (строка 141). Можно только удивляться деловой хватке руководителей общества, но огромные вложения требует соответствующей отдачи (согласитесь, что цифры 22 и 670 явно не равнозначны). Экономисты в оценке деятельности субъекта хозяйствования часто используют косвенные показатели, характеризующие истинную ситуацию в экономике организации. Что получается в данном случае в ОАО “Александрийское”? Мы можем исследовать всего лишь один показатель, но какой! Соотношение кредиторской и дебиторской задолженности по норма-

тивам не должно превышать значение “2”, в противном случае мы можем говорить о состоянии банкротства организации. Белорусские государственные экономисты этот показатель подвинули до уровня “3”, но в данном случае это никакого значения не имеет, потому что в Беларуси есть районы, в которых этот показатель в целом приближается к отметке “40”. О какой эффективности в данном случае можно говорить?

Так вот, в ОАО “Александрийское” кредиторская (строка 620) задолженность превышает дебиторскую (строка 240) в 5,7 раза. Пусть это один из расчетных показателей, а оценивать деятельность субъекта хозяйствования необходимо всесторонне, но он очень симптоматичен и не зря многими экономистами рассматривается как один из главных при диагностике организации на предмет перспективы банкротства.

Такое ж становішча ў бальшыні сельгаспрадпрыемстваў раёна, што, дарэчы, ні ў якім разе не прыніжае адзнаку гераічнай працы нашых гаспадарнікаў. Гаворка тут аб другім – ці не занадта парушэнняў з боку розных шклоўскіх хітраванаўкіраўнікоў і што з’яўляецца для іх матывацыяй – прага да багацця ці ўсё ж тая безадказнасць сярод тасаванай-ператасаванай калоды злачынцаў, чаго не вельмі хоча прыкмячаць спадар Лаўранкоў?

Вось і здараецца тое, што павінна здарыцца: з усяго раёна на пляцоўку амаль пад вокнамі дырэктара сельгаспрадпрыемства звоззяцца дэфіцытныя ўгнаенні, фасуюцца, грузяцца тэхнікай прадпрыемства (у ноч трактырыст пагрузчыка зарабляў па мільёну рублёў), адпраўляюцца ў чужую краіну з заведамымі стратамі для дзяржавы.

А можа нездарма міністр эканомікі Беларусі спадар Снапкоў прасіў прабачэнне за тое, што не

застраліўся як адказная асоба за стан эканомікі ў краіне? Каб ён ведаў усю праўду пра шклоўскія справы, можа б урад і страціў выбітнага чыноўніка, які таксама выйшаў у людзі з магілёўскай зямлі.

Пётр Мігурскі

Прыватызацыя па-беларуску: Набыў калгас — выплаці 100 мільярдаў даўгоў

Еўрарадыё паспрабавала набыць гаспадарку на Магілёўшчыне.

“Калі дзесяці мільёнаў еўра ў вас няма, няма пра што гаварыць”, - адразу папярэджае Еўрарадыё старшыня гаспадаркі “Навагарадзішчанскае” у Шклоўскім раёне Іван Нікановіч.

Але за калгас трэба выплаціць і крэдыты: аж 100 мільярдаў рублёў!

“Каля 100 мільярдаў узялі крэдытаў, мільярд заплацілі, засталася 99. Мы ж 3 новыя комплексы адбудаваці на 6 тысяч пагаляў ската. Гэта ж не жарты!”, - тлумачыць Іван Нікановіч.

Ну і які дурань захоча набыць гаспадарку на такіх умовах? Агулам на Магілёўшчыне прадаюць аж 7 такіх гаспадарак!

ХТО Ё НАС “ПЯТАЯ КАЛОНА”...

Неяк іду і бармачу сабе пад ногі: “Ён хату пакінуў, пайшоў ваяваць...” А з-за таго ўспомнілася песня, што сустрэў на вуліцы даўняга знаёмага, які цяпер зарабляе ў Расеі. Так што недакладная для нас знакамітая песня. На шчасце, наш браток-беларус хату пакінуў не для таго, каб ваяваць. У нас на той матыў іншы куплет:

“Беларус хату пакінуў,
Каб у Расеі рублі зарабляць,
Бо неяк патрэбна
Сямейны бюджэт папаўняць”.

Гэтыя радкі нарадзіліся ў маёй галаве таму, што сэрца баліць за нашых землякоў-беларусаў, якія вымушаныя з’езджаць са свайго кута ў далечыню ў пошуках лепшай долі...

Афіцыйны кіраўнік дзяржавы заявіў неяк, што “пятая калона” налічвае ўсяго чатыроста чалавек (гэта нас, адмарозкаў, людзей, якія асмельваюцца па-іншаму думаць). Маўляў, мы іх усіх ведаем, КДБ іх кантралюе. А з’ехала з Беларусі, па ягоных словах, усяго нейкія там паўтары тысячы чалавек.

Ну, што тут сказаць?!. Ды ў адным любым нашым раёне за апошнія год-два ніяк не менш людзей з’ехала на заробкі ў суседнюю Расею. Думаю, што з краіны – больш як мільён (чэснай статыстыкі на гэтую тэму не знайсці). І не ад сытага жыцця, як вядома, нашы суайчыннікі збягаюць з роднай краіны...

Вось нядаўні выпадак апошні, які мяне літаральна, як гаворыц-

ца, шарахнуў. Супрацоўнік МЧС з Віцебску, аддзяжурыйшы змену на працоўным месцы, каб падзарабіць наняўся павезці беларускіх гасстарбайтараў да іхнага месца працы. Адзінаццаць гадзін быў за рулём. І ў Ліпецку ўрэзаўся ў фуру, якая стаяла на абочыне. Пяць чалавек – насмерць, трое – ў рэнімацыі... У кожным раёне свае гісторыі на падобны конт. Там у Расеі хлеб для гасарбайтараў зусім нялёгка, што і казаць. І падманваюць беларусаў нямала, а тое і гінуць там нашы хлопцы без вестак...

Так што, на мой погляд, дарэмна кіраўнік суцяшае сябе думкаю што “пятая калона” невяліч-

кая. А мільён, які з’ехаў – не “пятая калона”? А іх таты, маці, дзеці, жонкі, браты – не “пятая калона”? А родзічы загінулых, скалечаных на заробках у Расіі беларусаў – не “пятая калона”?

Ды сёння кожны сумленны беларус, у якога сэрца баліць за сваю краіну, кляне гэтую ўладу як толькі можа. І калі б улада апусціла свой “штык” у зямлю, калі б дала свабоду слова і сходаў, калі б дазволіла палітычную апазіцыйную дзейнасць, як гэта ёсць у дэмакратычных краінах, мы б яшчэ паглядзелі, хто тут у нас насамрэч “пятая калона”...

Павал Сямёнаў

ЁСЦЬ ПЫТАННЕ

Калі вы дзе пачуеце, што ў Беларусі ёсць палітычныя зняволеныя, то па фармальным падставах гэта не адпавядае рэчаіснасці. Няма ў нас “палітычных”, бо няма адпаведных артыкулаў у Крымінальным Кодэксе. А вось пры Сталіне быў такі сумнавядомы артыкул 58 “Кантррэвалюцыйная дзейнасць”, праз які з

1921 па 1953 гады прайшлі 3.780.000 чалавек. І з нашага раёна шмат каго па ім рэпрэсавалі - каго растрэлялі, каго ў Сібір саслалі. Былі нават планы і “разнарадкі” па растрэлах ды высылках. Усё было. .. А сёння такіх жахаў няма. Сёння, калі патрабуюцца захаваць стабільнасць у дзяржаве, каб не было

аніякіх непатрэбных розгаласаў і каб ніхто не выторкваўся з агульнага і дружнага шэрагу, пачынаюць працаваць Адміністрацыйны ды Крымінальны кодэксы. Былыя кандыдаты у прэзідэнты Андрэй Саннікаў, Мікалай Статкевіч, Дзмітрый Вус і яшчэ некалькі чалавек атрымалі (Пачатак. Заканч. на стар. 8)

У КРАСНАПОЛЬСКІМ РАЁНЕ ЛЮДЗЕЙ ПРЫВУЧАЮЦЬ ПРАЦАВАЦЬ БЯСПЛАТНА

У Краснапольскім раёне Магілёўскай вобласці працаўнікі арганізацый і прадпрыемстваў у красавіку адпрацавалі бясплатна на родную дзяржаву аж тры дні. Пра тое, ці хацелі гэтага людзі, у іх ніхто нават не запытаўся.

Між тым палажэнні Канстытуцыі Рэспублікі Беларусь пакуль ніхто не адмяняў. Артыкул 41 Канстытуцыі забараняе прымусовую працу, “акрамя працы або службы, якая вызначаецца прысудам суда або ў адпаведнасці з законам аб надзвычайным і ваенным становішчы”, а Артыкул 42 гарантуе асобам, якія працуюць па найму, “справядлівую долю ўзнагароджання ў эканамічных выніках працы ў адпаведнасці з яе колькасцю, якасцю і грамадскім значэннем, але не ніжэй за ўзровень, які забяспечвае ім і іх сем’ям свабоднае і годнае існаванне”.

14 красавіка ў Краснапольскім раёне быў праведзены раённы суботнік, на якім прадстаўнікі ўсіх арганізацый і прадпрыемстваў раёна па заданні райвыканкама займаліся добраўпарадкаваннем гарадскога

пасёлку і сельскіх населеных пунктаў.

Пасля райвыканкам прыняў рашэнне правесці 16 красавіка ў Краснапольскім раёне Дзень бязвыплатнай працы:

“У Дзень бязвыплатнай працы работнікі прадпрыемстваў, арганізацый і ўстаноў усіх формаў уласнасці, індыўідуальныя прадпрыемальнікі працуюць на сваіх працоўных месцах, а сярэднядзённы заробак пры добраахвотнай іх згодзе пералічваецца бухгалтарамі на разліковы рахунак Краснапольскага райвыканкама”, - паведамляецца ў рашэнні раённых чыноўнікаў.

Сродкі, сабраныя такім чынам з працоўнага насельніцтва раёна, будуць таксама выкарыстаныя “для правядзення працы па добраўпарадкаванні г.п. Краснаполле”. Аднак пра “добраахвотную згоду” ніхто ў людзей не запытаўся.

У суботу 21 красавіка ўсе працаўнікі Краснапольскага раёна ў абавязковым парадку прынялі ўдзел у рэспубліканскім суботніку. Заробленыя сродкі, зноў жа, былі падзелены паміж рэспубліканскім і мясцовым бюджэтамі.

Краснапольскі райвыканкам

“Канешне, людзі абураюцца ў прыватных гутарках, - кажа адзін з жыхароў Краснапольскага раёна. — Аднак неяк выказаць свой пратэст галосна не адважваюцца, баяцца згубіць працу”.

Між тым заробкі працаўнікоў у Краснапольскім раёне знаходзяцца на вельмі нізкім узроўні, сярэдняя налічаная заробатная плата за студзень-люты складала толькі 2063,3 тысячы рублёў (92,4% да адпаведнага перыяду мінулага года). Аднак мясцовы ўлады больш хвалюе не пытанне павелічэння заробкаў, а тое, як ад гэтых заробкаў яшчэ адабраць грошай - на ліквідацыю ўласных недапрацовак.

Іван Барысаў

РАСПРОДАЖ

У Магілёўскай вобласці могуць быць вы-стаўлены на продаж кантрольныя пакеты адразу сямі сельскагаспадарчых прадпрыемстваў. Яны ўнесены ў абласны план прыватызацыі на 2012 г.

У мясцовых уладаў з’явілася жаданне знайсці ін-вестара на сельгасугоддзі Магілёўскага, Бабруйскага, Горацкага, Клімавіцкага. Мсціслаўскага і Шклоўскага раёнаў.

На конкурсныя таргі, у прыватнасці, плануецца выставіць 99,9% акцый ТАА “Барок-агра” - гаспа-даркі Магілёўскага раёна, якое спецыялізуецца на вытворчасці зерневых, зернебабовых, а таксама свіней.

Трэба адзначыць, што менавіта ў Магілёўскай вобласці створаны буйнейшыя ў краіне прыватныя аграпрамысловыя холдзінгі. Уладальнікам аднаго з іх, “Сервалюкс”, які таксама месціцца ў Магілёўскім раёне і спецыялізуецца на птушкаводчым накірунку, з’яўляецца Яўген Баскін.

У працяг тэмы

Каб падоўжыць жыццё закінутых беларускіх вёсак, улады гатовы іх аддаваць інвестарам, у тым ліку і фізічным асобам, пад турыстычныя аб’екты амаль за так — абы толькі людзі імі займаліся. Аб гэтым паведаміў намеснік міністра спорту і турызму Чэслаў Шульга.

Сёння ў Беларусі досыць шмат вёсак, у якіх не жыве ніводнага чалавека. Зараз ідзе праца над тым, каб знайшліся людзі, якія, няхай за адну базавую велічыню (100.000 рублёў), маглі выкупіць гэ-тыя вёскі і адбудаваць іх пад турыстычныя патрэбы. Пры жаданні інвестары могуць узяцца не толькі за закінутыя, але і за дзеючыя вёскі. Як гэта, напрыклад, зрабіў адзін з беларускіх бізнэсменаў, які за-рабіў свой капітал у Ленінградскай вобласці і ў Пружанскім раёне выкупіў усю вёску, дзе жыла яго ма-ці, зрабіўшы там турыстычны і спартыўны комплекс.

Міхась Барзна, “Справа”

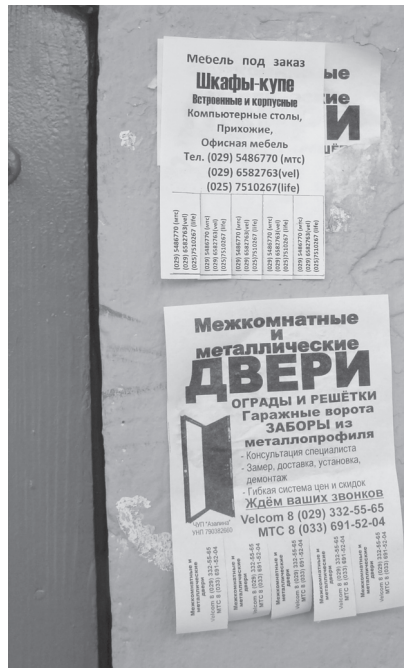
ПРИВАТНЫ ПОГЛЯД

З ЧАГО ПАЧЫНАЕЦЦА КУЛЬТУРА

... Вялікае, як вядома, бачыцца здалёк. Ну, а дробязі, зыходзячы з адваротнага – гэта тое, што ў нас на выцягнутую руку. То бок гэта тое, з чаго ўласна і складаецца наша жыццё. І калі гэтыя дробязі... як бы тут памягчай?.. хрэновыя, то атрымоўваецца, што і жыццё наша такое ж самае.

Часцяком прыходзіцца назіраць незацэйлівую карцінку, хоць кіно здымай: шпаркімі крокамі падыходзіць малады чалавек да пад’езду, наклеівае аб’яву “Вокны, дзверы” і гэтак далей і пашпарыў да другога пад’езду. Тут жа услед за ім бяжыць дзяўчына, таксама падыходзіць да паде’зду, зрывае тое, што наклеіў хлапец (канкурэнцыя па-беларуску!) і прышпандорвае абвестку пра нешта іншае. Яшчэ праз некаторы час з’яўляецца самая галоўная дзючая асоба – дваровая прыбіральшчыца. Яна адказвае за тое, каб побач з домам і вакол была чысціня. Не абмінае і тое, што наклеена на дзверах пад’ездаў. У выніку – усё, што наклеена, ляціць пад мятлу і далей у сметніцу... Але цяперашні клей гэта вам не размякчэлы камячок хлеба. Не так і лёгка адарваць наклеенае. А таму нейкія абрыўкі, ашмёткі застаюцца на дзверах. Ну, і гэтая непрыгожая карціна бачыцца ажно здалёк. Не знаю як каму, а мне гэтая карцінка зусім не падабаецца. Таму разам з суседам мы прыстасавалі побач з дзвярыма, на сцяне абвестачную дошку з дсп. Цяпер расклейшчыкі збольшага карыстаюцца ёй, а дзверы нашы пакінулі ў спакоі. Стала і чысцей, і прыгажэй.

Але радаваліся мы і іншыя суседзі нядоўга. У нашым Чэрыкаве адбылася выездная ісесія абласнога савета. Перад тым, як прынята, нейкая камісія аббегала ўсе двары, нашу дошку садралі (бо не прайшла зацверджання ці што?!), праўда, і пад’езд-

ная дзверы памазюкалі. Бо колькі таго часу прайшло, а фарба ўжо трэскаецца і лупіцца кускамі. Бо на больш працяглы тэрмін і не было задумана, а таму і фарба дзяшавая, і мазалі абы як.

Усё вярнулася на кругі свае. Праўда, камунальнікі ў двары ўсталявалі Дошку аб’яў. Не магу зразумець чаму, але ёю ніхто не карыстаецца па прызначэнні, паранейшаму “абвестачнікі-расклейшчыкі” карыстаюцца нашымі дзвярыма...

Дробязь? Безумоўна, але мне думаецца, што ў такіх дробязях бачна наша сапраўдная культура, а не тая, што дэманструецца ўдзельнікам выездной сесіі. Або яшчэ большаму начальству падчас розных “высокіх візітаў”. Гэта ўвайшло ў звычку, а захаванне штодзённай прыгажосці і парадку звычайка у нас, на жаль, яшчэ не стала.

Сямён Панізюцаў

МУЗЫКА Ў ТУРМЕ І БЕЗ ГІТАРЫ

Музыка з Асіповічаў Ігар Сімбіроў напрыканцы красавіка звярнуўся ў КДБ наконт пытання, калі ён зможа атрымаць адказ на свой зварот да старшыні КДБ Беларусі Зайцава, зарэгістраваны ў аддзеле па зваротах грамадзян яшчэ 19 сакавіка. Супрацоўніца аддзела па зваротах грамадзян Цэнтральнага КДБ спадарыня Ракевіч адказала музыку, што пытанне было разгледжана на самым высокім узроўні і вырашана перапіску з Ігарам Сімбіровым спыніць. Таксама яна параіла музыку для вырашэння праблемы звяртацца ў суд.

“Яшчэ 19 сакавіка я зарэгістраваў у аддзеле па зваротах грамадзян Цэнтральнага КДБ у Мінску пісьмовую скаргу на дзеянні старшыні ўпраўлення КДБ па Мінску і Мінскай вобласці Калача У. В., якую я напісаў на імя старшыні КДБ Беларусі Зайцава, - кажа Ігар Сімбіроў. – Я скардзіўся наконт таго, што ўжо год і тры месяцы супрацоўнікі КДБ не вяртаюць мне мае асабістыя рэчы, - гітару, нэтбук і прыватныя дзённікі, а таксама не адказваюць на пісьмовыя звароты. Прайшло больш за месяц пасля гэтай маёй скаргі ў Цэнтральны КДБ і зноў жа я ніякага адказу не атрымаў. Таму 25 красавіка я патэлефанаваў у аддзел па зваротах грамадзян Цэнтральнага КДБ, каб высветліць пытанне, ці даслалі мне адказ. Супрацоўніца гэтага аддзелу спадарыня Ракевіч адказала мне па тэлефоне, што пытанне разглядалася на самым высокім узроўні і вырашана ўсялякую перапіску са мной спыніць. На мае прэрэчэнні яна параіла мне звяртацца ў суд і паклала трубку”.

Пасля гэтага музыка паспрабаваў высветліць, чаму з ім ня хочучь размаўляць наконт яго ўласных рэчаў яшчэ па двух тэлефонных нумарах у Камітэце дзяржаўнай бяспекі.

(Пачатак. Заканч. на стар. 8)

МУЗЫКА Ў ТУРМЕ І БЕЗ ГІТАРЫ

(Заканчэнне. Пачат. на стар. 7)

Ігар Сімбіроў

“Я патэлефанаваў супрацоўніку прэс-службы КДБ спадару Антановічу, які адказаў, што гэта пытанне не яго кампетэнцыі і паклаў тэлефонную трубку, - распавядае Ігар Сімбіроў. – Пасля пазваніў на тэлефон даверу КДБ, там супрацоўнік наогул нечага перапужаўся, адказаў “я каментароў не даю” і таксама кінуў трубку”.

Зараз музыка з Асіповічаў не бачыць іншай магчымасці дабіцца справядлівасці, акрамя зварту ў суд.

“Буду з дапамогай праваабаронцаў рыхтаваць неабходныя дакументы і падаваць пазоў у суд на дзеянні супрацоўнікаў КДБ, іншага выйсця я проста не бачу”, - кажа Ігар Сімбіроў.

Аднак падрыхтаваць пазоў у суд на конт дзеянняў супрацоўнікаў КДБ Ігар Сімбіроў так і не здолеў. 26 красавіка музыку затрымалі на Мінскім чыгуначным вакзале, калі ён прыехаў з Асіповічаў на «Чарнобыльскі шлях». Праз тэлефон ён паведаміў, што пры затрыманні яго збілі. Міліцыянты склалі пратакол аб адміністрацыйным правапарушэнні, Сімбірова звінавалі ў дробным хуліганстве і непадпарадкаванні супрацоўнікам міліцыі. Суддзя Кастрычніцкага суда Мінска Наталля Пратасавіцкая асудзіла актывіста на дзесяць сутак арышту.

Вось так у нас абыходзяцца з тымі, хто хоча паскардзіцца на дзеянні супрацоўнікаў КДБ...

Багдан Іваноў

І КАГО ЁН ТАК БАІЦЦА?

Такое пытанне задавалі жыхары гарадскога пасёлка Круглае пасля апошняга наведвання мястэчка кіраўніком краіны Аляксандрам Лукашэнкам 25 красавіка.

“Я добра памятаю, калі Аляксандр Рыгоровіч прыязджаў у Круглае мінулы раз у 1998 годзе, - дзеліцца ўражаннем адна з жыхарак гарадскога пасёлка. – Тады ён свабодна выходзіў к людзям, размаўляў, нікога не баяўся, ды й аховы столькі не было. Зараз жа загадвалі не адчыняць вокны і наогул завешваць іх фіранкамі. Пакуль не праехаў прэзідэнцкі картэж, людзей нават не пускалі перайсці праз вуліцу. Да народа Лукашэнка так і не выйшаў, размаўляў толькі з чыноўнікамі. І каго ён так баіцца?”

А колькі часу наводзілі “паказуху” перад яго прыездам...”

Сумна, калі кіраўнік краіны баіцца ўласнага народа...

Ірына Беганкіна

ЁСЦЬ ПЫТАННЕ

(Заканчэнне. Пачат. на стар. 5)

рэальныя тэрміны турэмнага зняволення за “арганізацыю беспарадкаў”. Хоць тыя мінскія “беспарадкі” 19 снежня 2010 года былі даволі цікавыя: некалькі чалавек лямцаў у дзверы Дома ўрада, унутры забарыкадзіравалася міліцыя і не дае праходу; тут жа побач ланцуг міліцыянтаў у поўнай амуніцыі з цікавасцю назірае за гэтым ціскам на дзверы і нічога не робіць; кандыдат у прэзідэнты Рымашэўскі пачынае адцягваць хуліганаў ад дзвярэй, звяртаецца за дапамогай да маўклівых стражаў парадку і атрымлівае ад іх дубінкай па галаве; тут жа дубца атрымліваюць і Саннікаў, і Кастусёў, і шмат хто яшчэ. На гэтым “беспарадкі” і скончыліся. І пачаліся

судовыя працэсы - па крымінальным артыкуле Кодэкса. А калі працуе крымінальны артыкул, то асуджаныя лічацца крымінальнымі, а не “палітычнымі”. Тут трэба чотка аддзяляць, так мовіць, “мух ад катлет”.

А яшчэ цікавей адбываецца ў больш “лёгкіх” выпадках, калі “хуліганку шыюць”. Вось, напрыклад, выйшаў той жа Рыгор Кастусёў у касцюме з гальштукам (як ён звычайна ходзіць) з пад’езда свайго дома ў Магілёве — да яго падышлі, узялі пад ручкі, завезлі ў міліцыю і саставілі пратакол аб тым, што ён, выйшаўшы з пад’езда, тут жа прысеў на чупышкі і пачаў “гадзіць”. І пайшоў Кастусёў за гэта на пятнаццаць сутак. Вось і ўсё: хуліган! Якая тут паліты-

ка? Няма ў нас аніякіх палітузінікаў!..

... Добра, што перад Вялікаднём Андрэя Саннікава выпусцілі з турмы. Памілавалі. А зараз зірніце на гэтыя фоткі: на першай ён - кандыдат у прэзідэнты, прафесійны дыпламат, Надзвычайны і Паўнамоцны пасол. А на другой - таксама ён, але прайшоўшы турэмныя ўніверсітэты ад самага пачатку, ясна усведамляючы, што без віны вінаваты. Вось такі адказ на пытанне.

Алесь Суворай, “Справа”

